

# Úsilí o důstojné a spravedlivé postavení obcí a měst pokračuje

Dne 17. června zasedal vrcholný orgán SMS ČR, III. Republikové shromáždění

Vážené paní starostky a vážení páni starostové,

při pohledu zpět na události posledních týdnů a měsíců musím konstatovat, že se v životě naší organizace jednalo o období velmi důležité a nebojím se říci až zásadní. Jsou stále platné zásady a cíle, ke kterým jsme se zavázali vznikem naší organizace? Jaké nové výzvy před námi stojí? Na to vše odpovědělo III. Republikové shromáždění SMS ČR, které se uskutečnilo v pátek 17. června v Benešově.



## Hájíme silné postavení obcí a měst

Oficiální postoje SMS ČR se zrcadlí v celkem 17 přijatých usneseních. Důstojné postavení obcí hájíme v procesu přípravy nových zákonů o územně samosprávných celcích, školství a majetkovém vypořádání státu s církvemi. I nadále razantně odmítáme omezování dostupnosti služeb na venkově, mezi něž nepochybně patří venkovská pošta. S tím souvisí i odsouzení nekonceptní centralizace státní správy. Dalším usnesením dali starostové jasně najevo, že současná pravidla pro čerpání evropských dotací jsou pro SMS ČR nepřijatelná a odsouhlasili požadavky pro přípravu nového programového období po roce 2013.

## Rozpočtové určení daní jde do finále

Nejočekávanějšími body programu bylo projednávání postoje členů

k nejnovějšímu návrhu novely zákona o RUD předloženému ministrem financí a k záměru zavedení přímé volby starostů. Hlavní zásady a dopady novely o RUD přednesl Stanislav Polčák, poslanec parlamentu ČR spolu s Martinem Macháčkem, členem komise pro reformu RUD, starostou Ondřejova. Přítomní po diskuzi vyslovili souhlas s předloženou novelou a vyzvali starosty a zákonodárce k její jednoznačné podpoře.

## Přímé volbě starostů jsme dali zelenou

Přímá volba starostů sice není tématem tak zásadní důležitosti jako financování obcí, ale my z vedení SMS ČR jsme výsledek hlasování očekávali s velkým napětím. Měli jsme dostat jasný mandát, zda zavádění přímé demokracie prosazovat či nikoliv. Dosavadní různost názorů se projevila i ve velmi živé diskuzi, která se

nad návrhem na přímou volbu starostů strhla. Proto možná byl, stejně jako pro mě, pro mnohé překvapením výsledek hlasování, kdy přítomní členové požadavek na posílení většinových prvků v komunálních volbách a zavedení přímé volby starostů drtivou většinou podpořili.

O budoucí činnosti naší organizace jednalo Republikové shromáždění i v závěru schůze a nakonec schválilo programové zásady a stanovilo podmínky a priority práce sdružení na následující dva roky.

*Dovolte mi, abych poděkoval všem členům rady, předsednictva, kanceláře, i všem ostatním, kteří se na zdařilé organizaci tohoto důležitého okročení do dalších let SMS ČR podíleli.*

Ing. Josef Bartoněk  
předseda SMS ČR

# Kam kráčí český a moravský venkov?

Poslední půlrok nebyl jen ve znamení pomalu se rodících vládních reforem. Předchozí měsíce opět provázela také plejáda úsporných návrhů, které dále zesilují dlouhodobý proces, jenž svým plíživým průběhem nebezpečně ohrožuje charakter a vlastnosti území v našich regionech – na venkově. Přístup státu k občanům venkovských oblastí čím dál víc připomíná nerovnost určenou místem bydliště, které velkou část populace pomyslným způsobem odsuzuje k horší kvalitě života vůbec.

## Venkov v ohrožení ze všech stran.

Téma venkova má přirozeně vícero rovin. K první přiřadíme resortní **otázky dopravy** a problematiku dopravní obslužnosti ve venkovských oblastech. V různých krajích ČR dochází k redukci spojů, a to jak autobusových, tak i vlakových. Plošně probíhá také rušení železničních stanic příp. i celých regionálních tratí. Důsledkem je omezená pracovní mobilita občanů a následně navyšování nezaměstnanosti v regionech. Druhým bodem je problematika regionálního **školství** spadající do sféry resortu školství, mládeže a tělovýchovy. Základní školy v menších obcích totiž často balancují na hraně ekonomické udržitelnosti bez jasné perspektivy ze strany ministerstva. Není sporu o tom, jak důležitým prvkem je pro malou obec škola. Další okruh problémů se váže k **resortu vnitra**, které z pozice zřizovatele České pošty, s.p. nehodlá zakročit proti avizovanému projektu masového rušení poštovních poboček a jejich nahrazování jinými formami pokrytí základních poštovních služeb. Obdobně vyznívá i ministerský záměr na redukci počtu matričních

úřadů či snižování akceschopnosti policejních složek. Z Ministerstva pro **místní rozvoj** vzešel v loňském roce záměr na snížení počtu stavebních úřadů. Po protestech obcí byl tento záměr stažen, avšak vybrané kompetence menších stavebních úřadů jsou přesouvány na stavební úřady vyššího stupně. Hrozba rušení tak zůstává i nadále aktuální. Rychlým vývojem prošla také otázka státní politiky zaměstnanosti v kompetenci Ministerstva **práce a sociálních věcí**, v níž hrají obce nezastupitelnou roli. Zrušení opakované možnosti uzavírat s určitými občany pracovní smlouvy v oblasti veřejně prospěšných prací (VPP) je v rozporu se skutečností, že starostové prostřednictvím VPP plní za stát sociální práci, čímž dochází k nemalým úsporám.

## Hrozí slučování obcí?

Na posledním zasedání komise pro RUD na Ministerstvu financí padla opětovně zmínka o tom, že je potřeba slučovat obce. Všechny výše uvedené problémy pramení ze záměru na snižování nákladů na veřejnou správu. Jsou však skutečně vyčísleny ekono-

mické aspekty tohoto procesu? Jaké finanční úspory mohou tyto procesy přinést? **Je vždy skutečně nutné z finančních důvodů zrušit to, co funguje a drží venkov při životě?** Nedostatek základních služeb na venkově ztěžuje život v těchto oblastech a občané nebudou motivováni k trvalému bydlení v těchto sídlech. Aktuálně navíc hrozí, že výrazně vzroste průměrný věk obyvatel venkova a dojde k úbytku občanů v produktivním věku.

*Nastává vážná otázka, jaká témata budou pro SMS ČR příznačná a zásadní v dalších měsících a letech. Nynější doba přináší výraznou šanci na završení jedné etapy spojené s prosazováním spravedlivějšího dělení daňových výnosů z RUD obcím. Právě hájení práv venkova je velkou výzvou pro SMS ČR. Musíme definovat, co pro nás venkov znamená a přesvědčit ministerstva, vládu i parlament o tom, že venkov je pro život v naší zemi velmi důležitý.*

Ing. Věra Kovářová  
2. místopředsedkyně SMS ČR

Mgr. Tomáš Chmela  
tajemník SMS ČR



ilustrační foto Tomáš Heczko

# Programové zásady SMS ČR na léta 2011-2013

## III. Republikové shromáždění SMS ČR určilo hlavní cíle činnosti SMS ČR ve prospěch obcí a měst v dalších letech

Sdružení místních samospráv ČR hodlá i nadále zůstat silnou a odvážnou apolitickou profesní organizací hájící zájmy obcí, městysů a měst na principech demokracie, vzájemného solidárního přístupu a rovnosti všech členů s cílem důstojného, soběstačného a nediskriminačního postavení obcí, městysů a měst v systému veřejné správy s důrazem na spravedlivé dělení daňových výnosů ze státního rozpočtu.

### Reforma financování samospráv

SMS ČR významně oceňuje jakékoliv účinné snahy o odstranění neodůvodněných rozdílů ve financování samospráv ze sdílených daní. Cílem je nastavit systémový legislativní rámec, který povede ke spravedlivému rozdílu v příjmech nejchudších sídelních celků a hlavním městem na úrovni 2,5 násobku. SMS ČR bude i nadále podporovat přípravu takových norem, které umožní co nejširší regulační pravomoci samospráv. Důraz bude klást na urychlení přípravy nového zákona o dani z nemovitosti, regulaci hazardu i nové úpravě místních poplatků. SMS ČR bude usilovat nejen o vyrovnaní současných nerovností, ale i o další podporu rozpočtů malých obcí, které tvoří významný podíl v systému územních samospráv.

### Příprava efektivního dotačního systému 2014+

SMS ČR podporuje snahy o transparentní, koncepční a účinné formy intervence, které vedou k vyváženému a udržitelnému územnímu rozvoji, k důstojnému rozvíjení venkova, jeho rezidenčních, hospodářských i krajinných struktur. SMS ČR bude prosazovat taková opatření, která povedou k razantním reformním změnám v poskytování dotačních podpor v programovém období EU 2014 - 2020. Stěžejní roli zde musí sehrát měřitelnost výsledků s cílem reálného zvyšování konkurenceschopnosti regionů. SMS ČR preferuje principy partnerství a subsidiarity s důrazem na podstatnou roli místních samospráv v rozhodovacích procesech.

### Boj proti korupci ve veřejné správě

Členstvím v SMS ČR představitelé obcí deklarují jednoznačný odpor vůči netransparentním praktikám při nakládání s veřejnými zdroji. SMS ČR se zapojí do široké tvůrčí platformy neziskového sektoru s cílem podporovat účinné záměry boje proti korupci. SMS ČR podpoří každý legislativní návrh, který povede k eliminaci korupčního prostředí na minimum. Zvláště významnou pozornost bude Sdružení věnovat problematice způsobů zadávání veřejných zakázek.

### Monitoring a připomínkování legislativních návrhů týkajících se samospráv

SMS ČR jako nevládní apolitická organizace s celostátní působností je povinným připomínkovým místem pro tvorbu legislativních návrhů, které se týkají samospráv. Této skutečnosti Sdružení hodlá i nadále intenzivně využívat s cílem odvracet snahy o neúměrné zatěžování samospráv legislativními povinnostmi v samostatné i přenesené působnosti. Záměrem SMS ČR je usilovat o efektivní veřejnou správu a o příznivé legislativní klima ve vztahu k samosprávám. SMS ČR podpoří každý krok vedoucí ke zjednodušení legislativního prostředí.

### Hájení zájmů členských obcí v ostatních sférách činnosti

SMS ČR nabídne i v následujících letech vlivnou platformu pro hájení zájmů svých členů. Aktivní členská základna, operativní struktura krajských organizací a akceschopná Hlavní kancelář budou i v následujících letech vytvářet podmínky pro řešení nenadálých problémů. Významným znakem SMS ČR zůstane i nadále princip solidarity mezi členy a využívání dobrovolné pomoci v rámci meziobecní spolupráce.

### Prosazování udržitelného a důstojného postavení venkovských oblastí

Venkov, jeho postavení a vzájemná spolupráce napříč územím a sídelními celky je jedním ze základních principů, na nichž stojí existence SMS ČR. Podpora důstojného postavení venkova a jeho obyvatel dává SMS ČR smysl a obsah existence na další léta činnosti. SMS ČR bude důsledně dbát na zachování dostupnosti veřejné správy a služeb, které jsou s venkovem po desetiletí pevně spojeny.

# Změny zákonů se dotknou všech starostů

Komentář předsedy SMS ČR Josefa Bartoňka k návrhům balíku změn zákonů o územně samosprávných celcích

Boj proti korupci je s vědomím všech problémů minulých měsíců jedním z pilířů úsilí vládní koalice. Spěšná příprava legislativních návrhů plnicích vládní prohlášení je pochopitelná. Aby nová ustanovení mohla vstoupit v účinnost ještě během čtyřletého funkčního období vlády, musí být změny zákonů připraveny v jeho první polovině. Odhlédneme-li od stěžejního tématu RUD, je z pohledu obcí nutno sledovat především legislativní dění na ministerstvu vnitra, kde se připravují zásadní změny zákonů o územně samosprávných celcích (ÚSC). Velká část těchto změn je přímým důsledkem prosazování protikorupční strategie vlády, ostatní vychází z koaličních dohod. Vzhledem k omezenému prostoru vybírám ty nejdůležitější připravované změny.

## Nakládání s majetkem nesmí omezit práva starostů

Důležitá součást vládní protikorupční strategie usiluje o průhlednější nakládání s majetkem samospráv, na druhou stranu ale zvýší nároky na administrativu obcí.

Dojde k prodloužení doby zveřejnění záměrů, a to na min. 30 dní. Součas-



Blok zásadních příspěvků k omezování služeb na venkově.

ně bude povinné i zveřejnění metody výběru zájemce. Počítá se i variantou nutnosti zveřejňovat záměry na tzv. centrální adrese. Pro tento případ se nám podařilo prosadit bezplatnost, a také co nejjednodušší techniku uveřejnění. Stávající povinnost prodávat nebo pronajímat obecní majetek min. za cenu obvyklou v místě a v čase bude doplněn povinností zdůvodnění v případě odlišného rozhodnutí.

Hlasování jednotlivých zastupitelů v případě rozhodování o nakládání s majetkem se bude uvádět v zápisu z jednání zastupitelstva. Nová nopak bude povinnost elektronicky přístupnou formou zveřejnit smlouvy, jimiž se s obecním majetkem nakládá.

Nepřijatelné jsou pro SMS ČR navrhované změny související s odpovědností za škodu způsobenou nesprávným postupem nebo rozhodnutím. Zejména pak fakt, že tyto návrhy vůbec nerozlišují způsob zavinění. Neohlíží se na to, jestli škoda vznikla z korupčních pohnutek nebo třeba pouze nesprávným výkladem zákona. Všichni víme, v jakém stavu je naše legislativa, a že bonmot „tři právníci vyloží stejné znění zákona čtyřmi způsoby“ není daleko od reality. Jako problematické se nám jeví také zavedení povinnosti obce každou způsobenou škodu po úředníkovi nebo starostovi vymáhat v plné výši. Dalším novým rizikem by pro výkon funkce starosty a právní jistotu obcí bylo zavedení možnosti státního zastupitelství podat na obec žalobu ve veřejném zájmu.

Rozporuplně je prozatím také přijímán návrh na zavedení kontrolní pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu na hospodaření s majetkem ÚSC. Tento záměr je odmítán zejména s poukazem na pokračující rozšiřování počtu kontrolních orgánů. Vzhledem k jednoznačné konkretizaci tohoto úkolu ve vládním prohlášení je naším cílem alespoň dosáhnout zamezení duplicity kontrol.



Josef Bartoněk, předseda SMS ČR

## Veřejné zakázky transparentně

O plánech vládní koalice na podstatnou změnu zákona o zadávání veřejných zakázek se hovoří a píše často, jsou tedy dostatečně známé. Novela by měla nabýt účinnosti od roku 2014. Ze změn jmenujme zavedení povinnosti vést „rodný list“ zakázky, povinnost zdůvodnit použití kvalifikačních a hodnotících kritérií, zajistit min. 3 hodnocené nabídky, zveřejňovat uzavřené smlouvy na zakázky včetně dodatků a zveřejnit údaje o veřejných zakázkách na centrální adrese. Sníží se také hranice pro vypisání veřejné zakázky, a to pravděpodobně na 1 mil. Kč

## Informovaný občan ano, paralyzace obce ne.

Vláda si od větší informovanosti občanů slibuje zvýšení transparentnosti veřejné správy. Mají k tomu přispět především změny v zákonu o obcích a změny zákona o svobodném přístupu k informacím.

Návrhy mimo jiné předpokládají povinnost obce zveřejňovat elektronicky dostupnou formou zápisy ze zasedání zastupitelstva (po odstranění osobních údajů, příp. obchodních tajemství), přičemž bude dána možnost pořídit a zveřejnit i zvukový a obrazový záznam z tohoto jednání.



*Príspevek Ing. Olgy Tkáčové, starostky Pozlovic a místopředsedkyně DR SMSČR.*

Změn by měla doznat i práva zastupitelů na informace. Jde o zkrácení lhůt, žádosti by měly být vyřízeny bezodkladně, ale nejpozději do 15 dnů, a také o obsah informací, v nichž by nově měly být i informace chráněné speciálními zákony s tím, že odpovědnost za jejich ochranu přejde na dotyčného zastupitele.

Z této oblasti jsme zcela odmítli záměr zrušit úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Z hlediska menších sídelních celků se totiž velmi často jedná o jedinou překážku pro chronické stěžovatele, kteří jsou schopni svými žádostmi paralyzovat chod úřadu.

Snaha vlády o zajištění objektivních a vyvážených informací pro občany a zamezení zneužívání obecního tisku k jednostranné propagandě velmi pravděpodobně též povede k formulaci podmínek, za jakých bude muset být umožněn přístup opozice do radničních periodik.

### **Odmítáme školení odborné způsobilosti pro starosty**

Navrhované změny těchto zákonů o úřednicích a o vzdělávání ve veřejné správě vychází ze snahy vlády o jednotnou legislativní úpravu práv a povinností úředníků ve veřejné správě. Takové sjednocení ale naklade nepřiměřené povinnosti především na nejmenší obce. Například z pohle-

du malých obcí, bez matriky s neuvolněným starostou a úřednickou silou na půl úvazku, je povinnost zajistit plnohodnotné školení zaměstnance organizačně a finančně zbytečně zatěžující. Proto požadujeme do seznamu zaměstnanců, kteří nebudou úředníky, zařadit i účetní a administrativní síly nevydávající rozhodnutí, ale přece provádějící úkony malého významu jako je ověřování apod.

Otázkou také je, jaký smysl u těch nejmenších obcí má povinnost vydat a zveřejnit organizační řád a strukturu úřadu.

Razantně odmítáme snahu vztáhnout na starostu vykonávajícího správní rozhodování při výkonu přenesené působnosti povinnosti prokazování zvláštní odborné způsobilosti jako na úředníka veřejné správy. Je třeba mít na paměti, že starosta na malé obci musí zvládat široké spektrum problematiky samosprávy. Na rozdíl od specialisty úředníka, kterému stačí ovládnout pouze jeden segment. Zdaleka není domyšleno, co se stane v případě, že starosta zkoušky nesloží.

Vzhledem k tomu, že dopady uvedených zákonů zatíží dále obecní rozpočty, požadujeme, aby před schválením zákona byly vyčísleny veškeré možné náklady a od jeho účinnosti byly v odpovídající výši posíleny rozpočty obcí např. prostřednictvím RUD.

Připomínáme: Kompletní výpis usnesení přijatých na III. Republikovém shromáždění SMS ČR naleznete na webu [www.smscr.cz](http://www.smscr.cz)



### **Volební zákoník**

Připravovaný zákoník má sjednotit pravidla všech voleb, v jeho návrhu se zatím rámcově objevuje i přímá volba starostů. Za naše sdružení jsme volebnímu zákoníku uplatnili 19 připomínek, které směřovaly především ke zjednodušení pravidel a zvýšení váhy hlasu pro jednotlivého kandidáta při přepočtu (omezení váhy hlasů přidělených straně). Upozornili jsme na závažné problémy zamýšleného korespondenčního hlasování a zkrácení lhůt volebního procesu. Nesouhlasné stanovisko jsme vyjádřili k ustanovením ztěžujícím kandidaturu nezávislým kandidátům a navrhli jsme některé úpravy pro případ přímé volby starostů.

Jsem přesvědčen, že snaha vlády upravit zákony tak, aby byly omezeny možnosti korupce ve veřejné správě a současně se zvýšila objektivita a množství informací o činnosti samospráv, je cesta správným směrem. Tato opatření však nesmějí klást nepřiměřené nároky na malé obce řízené neuvolněnými starosty. I proto jsme se při připomínkování návrhů snažili minimalizovat zvyšování zátěže na starosty a obce a navrhovali jsme takové postupy, které by plnění nových povinností co nejvíce usnadnily. Ne všechny připomínky ze strany SMS ČR byly akceptovány, mohu však garantovat, že náš hlas nezeslábné. Při všech dalších příležitostech budeme jako stabilní partner vlády a parlamentu dále hájit zájmy obcí a měst.

Ing. Josef Bartoněk  
předseda SMS ČR



# Názor: Pošta a venkov, neomezujeme fungující služby

*Naše obec Morašice vždy patřila k pokrokově smýšlejícím. Radní před 140 lety rozhodli o stavbě nové školy. Brzy poté k nebývalým vymoženostem vesnice přibyla i budova zdravotního střediska, kterou postavil pan doktor na vlastní náklady. Samozřejmě když radní mysleli na vzdělanost obyvatel a jejich zdraví, tak ani pošta nesměla chybět. Ta se stala místem styku se světem, se všemi potřebnými službami.*

Nyní již nežijeme způsobem jako naši předkové. V každé rodině máme nejméně jedno auto a v každé druhé počítač s internetovým připojením. Nebráníme se pokroku a změnám. Přesto ale stále platí, že vesnice se školou, zdravotním střediskem a současnou poštovní úřadovnou patří i dnes k té „střediskové“, nebo spádové. Ráno se k nám sjedou žáci z patnácti vesniček z okolí, přijedou pacienti k lékařům a někteří z nich společně s našimi důchodci se hemží na poště. Slovo hemží je odpovídající, protože v ranních hodinách spěchající spoluobčan nemá šanci hodně rychle věci vyřídit, fronta čekajících vypovídá o všem. Pošta, tak jak ji známe s provozovny na venkově v dnešní podobě, stále žije a je využívána.

**Nevidím jediný důvod, proč by to takto nemělo úplně stejně pokračovat dále, když to funguje.**

A proč vlastně potřebujeme na vesnici poštu v době, kdy píšeme SMS, e-maily, využíváme datové schránky a elektronické bankovníctví? Na venkově, ale samozřejmě i ve městě, žije i dnes mnoho lidí, kteří tyto komunikační kanály nepoužívají. Ráno jdou na poštu s dopisem, koupit si noviny, nechat dobít kredit na mobil, vybrat peníze, vyzvednout si doporučený dopis atd. Když je zavřeno v obchodě, mohou si tu nakoupit drobné věci denní potřeby. Pro tyto služby nemusí vyjíždět do města. Spojení hromadnou dopravou ostatně není ideální.

Když jsem se dověděla o „optimalizaci“ sítě pošt a o možnosti zrušení poštovní úřadovny třeba i u nás, vzkypěla ve mně krev předků... Do některých obcí tato zpráva o změnách přišla jako rána z čistého nebe. Česká pošta neinformovala samosprávy o svých záměrech a začala rovnou rušit. Prozatím se to týkalo jen „zkušebního

vzorku“. Naštěstí se vzedmula vlna odporu ze strany SMS ČR a dalších organizací a nastalo vyjednávání s vedením České pošty.

V červnu 2011 proběhlo vyhodnocení, které však prováděla na základě vlastní metodiky (navzdory připomínkám SMS ČR) paradoxně sama Česká pošta. Výsledek se dal očekávat a tisková zpráva o „oblíbenosti“ procesu rušení pošt a zavádění výdejen obletěla republiku. Z názorů starostů, kteří hodnotili stav po zrušení pošty, však zaznívá rozčarování nad konstrukcí otázek, které vůbec nehodnotily spokojenost občanů s nově zavedenými změnami. Starostové vesměs poukazují na fakt, že lidé, převážně důchodci a ženy na MD, si nyní nemohou vybírat peníze z účtů vedených Poštovní spořitelnou. Pokud za touto službou vyjedou do města, tak tam i většinu peněz utratí. Tím ale



*Zruší i tuhle venkovskou poštu?*

dochází k většímu strádání prodejen a služeb na venkově, k jejich nerenovatibilitě a možná i postupnému zániku. A jsme zase v začarovaném kruhu. Nefungující služby na venkově, z toho plyne úbytek lidí z venkova, z toho plyne prodražování se služeb (např. provozní náklady na 1 žáka ve škole, provozní náklady na 1 občana na vodovod, na čistírnu odpadních vod atd.), z toho plyne větší přesun financí z obcí na provoz školy, vodovodu a do čistírny, z toho plyne méně



peněz na investice a opravy, z toho plyne horší vzhled vesnice...

Předchozí slova možná zněla pesimisticky, o to více se však musíme zasadit o to, aby na venkově zůstaly poštovní služby přinejmenším srovnatelné kvality jako dosud. SMS ČR požaduje lepší informování samospráv i občanů ze strany České pošty, předání harmonogramu plánovaných změn včetně seznamu dotčených obcí a rovněž zachování všech stávajících poštovních služeb ve venkovských obcích. Dne 13. září 2011 by měla proběhnout další schůzka mezi Českou poštou, SMS ČR a dalšími subjekty, kde budou věci řešeny dále.

Na venkově žije sice méně obyvatel na jednom místě, ale přesto nejde, aby jim bylo všechno „zoptimalizováno“ v jejich neprospěch. Závěrem připomínám myšlenku, která patří k pilířům činnosti SMS ČR a kterou mám ve veřejné funkci vždy na paměti: *„Venkov je krásné místo, žijí zde stejně šikovní, chytří a skvělí lidé jako ve městě. Měli by však mít i stejná práva. Musejí to ale stále světu připomínat a žádat o tato nezpochybnitelná práva nahlas.“*

Mgr. Hana Štěpánová  
členka předsednictva SMS ČR  
starostka obce Morašice (okres SY)

# Dočkají se zřizovatelé možnosti odvolat ředitele školy?

K návrhu novely zákona č. 561/2004 Sb O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

## SMS ČR dlouhodobě usiluje o změny školského zákona. K hlavním prioritám při změně tohoto zákona patří tyto problémy:

- Vymežit pravidla funkčního období ředitelů škol a možnost jejich odvolatelnosti.
- Nastavit jednoznačná pravidla spolufinancování tzv. neinvestičních nákladů škol ze strany obcí, jejichž žáci navštěvují školu v jiné obci, pokud tento stupeň vzdělávání obec sama neposkytuje.
- U prostředků přidělovaných na mzdy správních zaměstnanců zohlednit rozsah práce a potlačit faktor počtu žáků, tak aby především malé školy získaly pro tento účel více prostředků.
- Zvýšení úhrady tzv. ONIV (ostatní neinvestiční náklady). Stávající stále se snižující objem těchto prostředků neumožňuje ani prostou reprodukci základních pomůcek bez možnosti zvýšení a udržení kvality výchovy a vzdělávání
- Stejně finanční podmínky pro úhradu mzdových nákladů spojených se zajištěním stravování i u těch zřizovatelů škol a školských zařízení, kteří zajišťují stravování prostřednictvím jiné organizace zřizované obcí.



Mgr. Oldřich Vávra  
starosta obce Tupesy

## Ze všech požadavků SMS ČR návrh novely zatím předpokládá pouze:

- Zavedení principu funkčního období ředitelů na období 6 let s možností konání konkurzu i po prvním funkčním období.
- Úpravu pravidel při zřizování školské rady, kdy nově se nepředpokládá automaticky povinnost radu zřídit. Radu by nově zřizoval a rušil zřizovatel. Rada se zřídí vždy, pokud by o její zřízení požádalo alespoň 20% žáků, či studentů. Tato možnost bude představovat výrazné ulehčení administrativní zátěže především pro malé školy.

Přes ujištění ministra J. Dobeše, které zástupcům SMS ČR dal na společné schůzce, že nevidí problém v nalezení pravidel pro odvolatelnost ředitelů, novela změnu v možnosti odvolání během funkčního období oproti současnému stavu nepředpokládá.

Novela stejně tak neřeší změnu ani v dalších bodech, které z pozice obcí –

zřizovatelů škol považujeme za podstatné. I nadále budeme usilovat o řešení problematiky úpravy pravidel financování mzdových nákladů při stravování žáků, o změnu a zpřesnění pravidel úhrady výdajů na povinnou školní docházku jiné obci, o doplnění pravidel pro fungování školské rady, o možnost vedení účetnictví zejména malých škol zřizovatelem, o zrušení osvobození u povinné úhrady školného za předškolní vzdělávání v posledním ročníku v MŠ.

*Za nejdůležitějším bod však stále považujeme nastavení v praxi reálných pravidel umožňující odvolání ředitelů v průběhu funkčního období.*

Školství je pravděpodobně jediný obor, kde se zřizovatelé znemožňují a upírá právo ovlivnit kvalitu a výkonnost zřizované organizace tím, že by zřizovatel mohl změnit vrcholný management. Stále však zbývá povinnost krytí ztrát – finančních i ne-

peněžních, které jsou pro dlouhodobý život obce a společnosti obvykle mnohem významnější.

SMS ČR bude tyto požadavky prosazovat i na nejbližším jednání parlamentního školského výboru.

Mgr. Oldřich Vávra  
starosta obce Tupesy  
Předseda PS pro školství a sport



# Starostovské fotbalové mužstvo?



## Netradiční nápad je příležitostí pro všechny starosty – sportovce!

Myšlenku založit reprezentační starostovské mužstvo mi podsunul starosta saské obce Elster Peter Müller při studijním cestě po úspěšných projektech rakouských a slovinských samospráv, který organizovala Evropská komise pro územní rozvoj a obnovu venkova v letošním červnu. Při neformální debatě mi představil fungování německého mužstva a zmínil se také o velkém turnaji, který se připravuje v rámci fotbalového Mistrovství Ev-

ropy 2012 v Polsku. Podle jeho slovy se ho prozatím chce zúčastnit sedm fungujících starostovských mužstev z Evropy a je prý škoda, že mezi nimi není český výběr.

Myslím si to také, a proto Vás prostřednictvím SMS ČR, které je celé snaze nakloněno, oslovuji s přáním dát dohromady jedenáctku českých a moravských starostů, která si troufne vyběhnout na trávník třeba i proti evropským soupeřům. Nechcete-li

u této napůl zábavy a napůl reprezentace chybět, napište prosím na [info@smscr.cz](mailto:info@smscr.cz). Určitě brzy společně vymyslíme první soustředění a přípravné zápasy, abychom začali co nejdříve ladit formu na mistrovská utkání.

S pozdravem Sportu zdar a fotbalu zvlášť

Viktor Liška  
starosta obce Ratměřice  
Vesnice roku 2010

## Další momentky z III. Republikového shromáždění v Benešově



Hovoří 3. místopředseda SMS ČR Ing. Jiří Nešpor.



Tým obětavých pomocníků v organizátorském zázemí.

## Jednání s ministrem školství Dobešem

Členové PS pro školství a sport jednali s ministrem J. Dobešem o dopadech oddělení financování pedagogických a nepedagogických pracovníků do rozpočtů škol a zřizovatelů. Obrovským problémem zůstává snížení prostředků na mzdové výdaje v r. 2011 a nepředvídatelnost financování. Dále jsme pana ministra upozornili na problémy s administrací programu vzdělávání pro konkurenceschopnost, kdy část peněz končí u zprostředkovatelských agentur, které zajišťují pro školy administraci žádostí.

Mgr. Petr Halada  
starosta obce Kamýk nad Vltavou

## Úskalí starého a nového stavebního zákona pro obecní samosprávy

Za hojně účasti starostů a dalších zástupců obcí se dne 21. 6. v Praze uskutečnil seminář Středočeské krajské organizace SMS ČR s cílem komplexně informovat o úskalích zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) včetně jeho připravované novely. Přednášená témata i následná disku-

se se dotýkala především nejrůznějších aspektů územního plánování, ale i úředních pravomocí obecních samospráv, otázkám sankcí, vymahatelnosti apod. Zvláštní pozornost přednášející věnovali problematice případných soudních sporů, kterým obce mohou v některých situacích čelit.

-en-

## Pozvánka pro členy SMS ČR

4. seminář z cyklu „Starosti starostů“ na téma  
**Uplatnění DPH u obcí a měst v roce 2011**  
Pořádá poslankyně Mgr. Alena Hanáková a Hlavní kancelář SMS ČR

**Datum: 5. 9. 2011, obec Hradčovice (Zlínský kraj)**

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 203, 605 345 806, internet: [www.smscr.cz](http://www.smscr.cz), email: [info@smscr.cz](mailto:info@smscr.cz), Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, [www.smscr.cz](http://www.smscr.cz), [info@smscr.cz](mailto:info@smscr.cz), místo vydání Zlín, dat. vydání 7. 7. 2011, č. 2-3/2011, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Redakční rada: Ing. Josef Bartoněk, předseda; Edita Nezvalová, Jan Pijáček, Ing. Věra Kovářová, Ing. Jiří Nešpor.